

A.B. Dienos naujienos

Nr. 190/377/

Trečiadienis, 1946.VIII.21

IŠ VISO PASAULIO

- GEN. SIR MORGAN, Unrros direktorius išvietintųjų reikalams, kaip vakar Londonas pranešė, ryšium su Unrros reorganizacija yra atpalaiduojamas nuo savo pareigų ir galės grįžti į Angliją. Kaip SWF priduria, tai esą ryšium su La Guardios pareiškimu, kurį jis davęs spaudos atstovams Berlyne, ir kuriame buvo apkaltintas vienas aukštas Unrros pareigūnas, kad jis pareiškęs, jog kai kurie Unrros pareigūnai esą rusų šnipai. La Guardia vakar vėl kalbėjo spaudos atstovams. Jis drauge pareiškė, kad vietoj Morgano išvietintųjų tvarkymo reikalams esąs paskirtas repatriacijos skyriaus vedėjas Vašingtone. Be to, La Guardia pabrėžė, kad Unrra tikisi, jog lenkai ir jugoslavai išisamonins, kad reikia grįžti į savo kraštą. Esą būsiai paraginta per Unrros personalą tiems asmenims repatriuoti. La Guardia šiandien išvyksta į Varšuvą. Dėl tolimesnės Unrros veiklos pasisakė JAV valst. pasekretoris Clayton. Jis pareiškė, kad JAV išlaisvintiems kraštams sušelpiti per Unrrą yra suteikusi pašelpos 20 milijardų dol. sumoje. Tačiau Unrra esanti bėdos organizacija, gi dabar tie kraštai pereina į normalų būvį ir savo ap rūpinimo reikalus gali sutvarkyti kitomis priemonėmis. Dėl to Unrros JAV daugiau neberems.

- DARDANELŲ KLAUSIMU JAV yra įteikusi rusams notą, kurioje pareiškama, jog Amerikos vyriausybė negalinti sutikti, kad Dardanelų sasiaurio gynyba būtų vien rusų-turkų kontrolėje; kad sasiaurio administravimas būtų vien Juodosios jūros valstybių reikalas. Toliau notoje pažymima, kad klausimas turi būti tvarkomas pagal JTO principus ir kad JAV yra pasirengusios svarstyti Montreux sutarties pakeitimą. D. Britanijos vyriausybė taip pat yra parengusi notą rusams dėl Dardanelų. Ji pasirašyti būsianti patiekta užs. reik. min. Bevinui Paryžiuje.

- NOTAS LENKIJAI dėl rudenį įvyksiančių rinkimų įteikė D. Britanija ir JAV. Notose atkreipiamas laikinosios lenkų vyriausybės dėmesys į tai, kad visos demokratinės antifašistinės partijos galėtų laisvai vesti propagandą ir dalyvauti rudenį įvyksiančiuose rinkimuose. Pagal Potsdamo susitarimą, laikinoji lenkų vyriausybė esanti pripažinta tik su sąlyga, jei ji įvykdysianti laisvus rinkimus. Visiems turi būti laiduota laisvė pasisakyti, nebijant išreikšti savo nuomonę. Britų notoje dar pažymima, kad per praėjusią tautos atsiklausimą balsavimui reikalingos laisvės nebuvo išlaikytos ir dėl to rinkimai nebuvo pakankamai korektiški. Esą buvę atsitikimų, kad kareiviai buvę varu atvesti balsuoti ir jie negalėjo išlaikyti balsavimo laisvės, be to, buvę atsitikimų, kad urnos buvę išneštos iš balsavimo būstų ir balsų skaitymas buvęs atliktas neprileidžiant kai kurių partijų atstovų. Daug ūkininkų ir darbininkų partijų narių per praėjusius rinkimus ar po jų buvę suimti. Per praėjusius rinkimus įvykę didelių nusikaltimų balsavimo tvarkai. Londono radijas, pranešęs apie šias notas, pridūrė, jog tai rodo, kad anglosaksai ir toliau interesuojasi Rytų Europos problemomis.

- PROTESTO NOTĄ JAV-įteikė Jugoslavijai dėl rugpiūčio 19 jugoslavų įvykdyto amerikiečių keleivinio lėktuvo apšaudymo ir sulaikymo. Esą lėktuvas buvęs apšaudytas be išpėjimo, priverstas nusileisti ir suimti keleiviai bei sulaikytas lėktuvas. Notoje toliau pažymima, jog skraidymo laisvė turi būti-respektuojama, o suimtieji keleiviai turi būti tuojau paleisti. Užs.reik.ministerijos paskretoris Acheson, paskelbęs šią notą, pridūrė, kad tokį įvykį jis laikas negirdėtu. Esą žinių, kad jugoslavų apšaudytas jau dingo antras amerikiečių lėktuvas. Beromünsterio pranešimū, lėktuvas degdamas nukritęs Jugoslavijos teritorijoje. Jame buvusi 5 vyrų igula. Jugoslavija taip pat įteikusi protesto notą amerikiečių karinei valdžiai, kurioje pareiškama, kad amerikiečių kariniai lėktuvai neturėdami reikiamo leidimo nuolat skraido virš Jugoslavijos teritorijos. Jau esą užregistruota 172 tokie perskridimai. Tuo amerikiečių lėktuvai pažeidžia Jugoslavijos teritorijos neliečiamybę. Dėl rugpiūčio 19 incidento notoje pareiškama, jog amerikiečių lėktuvas buvęs pareikalautas nusileisti, tačiau to nevykdęs. Dėl to esą buvęs reikalas jį priversti nusileisti. Įvykis apgailestaujamas, tačiau visa kaltė priskiriama amerikiečiams. Viduržemio jūros fronto vadas gen. Morgan dementavo jugoslavų paskleistą kaltinimą, jog amerikiečiai esą kalti dėl pasienio susidūrimų. Jugoslaviai tvirtina, kad jie atidarė į amerikiečių patrulius ugnį tik tada, kai šie buvo praeję sieną, tačiau faktas, kad incidentas įvyko toli už britų-amerikiečių ir jugoslavų sienos rodo kas iš tikrųjų kaltas. Toliau generolas atrėmė tvirtinimą, jog susidūrimas esąs amerikiečių išprovokuotas ir pabrėžė, kad Jugoslavijsu anglais ir amerikiečiais bendradarbiaujanti visai ne taip, kaip būtų laukiama iš sąjunginės valstybės. Be to, generolas pažymėjo, kad Jugoslavija daranti spaudimą į gyventojus britų-amerikiečių srityje, agituoja juos prieš karinę valdžią ir ragina nedirbti. Berlyno britų sluoksniuose dėl Triesto įvykių reiškiamas nusistebėjimas ir nurodomi kaltininkai.

- TAIKOS KONFERENCIJOJE vakar pilnatis posėdis neįvyko, nes neatvyko Albanijos atstovas. Politinėje komisijoje pradėtas svarstyti taikos sutarties projektas su Italija. Italijos delegacija įteikė konferencijai memorandumą, kuriame nurodoma, kad reikia atsižvelgti, jog Italija yra kovojusi sąjungininkų pusėje ir kad ne visoms 21 valstybei Italija buvo paskelbusi karą. Be to, Italiją į karą įtraukęs fašistinis režimas, kuris neatitiko tautos valios ir neturėjo jos sutikimo. Italija prašo buvusias jos kolonijas Afrikoje pavesti jai administruoti kaip JTO mandatą. Italijos-Jugoslavijos siena, pagal memorandumą, turėtų būti išvesta dar toliau už keturių užs.reik.ministerių numatytąją Triesto srities laisvosios zonos sieną. Dauguma atstovų Italijos memorandumui pasipriešinę, tik viena Brazilija pasisakiusi palankiai Italijai. Keturių užs.reik.ministerių pavaduotojai baigia rengti Triesto laisvosios zonos administracijos projektą. Daugumoje klausimų jau esą pasiekta susitarimo. Nesutarta esą tik dėl rusų reikalaujamo laisvo privažiavimo į uostą ir dar dėl keletos smulkmenų. Romos komunistų dienraštis paskelbė pasikalbėjimą su komunistų vadu Togliatti, kuriame smarkiai kritikuojamas de Gasperi ir jo laikymasis taikos konferencijoje. Jis esą susidedas su reakcionieriais. Ir Vengrija vakar patiekė savo pastabas dėl sutarties projekto. Čekoslovakija patiekė du papildomus pasiūlymus, pagal kuriuos numatoma iš Čekoslovakijos išgabenti 200.000 vengrų ir sritį prie Pressburgo priskirti Čekoslovakijai. Albanijos delegacija, vadovaujama gen.Hodža ir Austrijos užs.reik.min.Gruber į Paryžių jau atvyko ir šiandien įvyks plenumo posėdis, kuriame savo nuomones pasakys Kubos, Meksikos, Albanijos, Egipto, Persijos ir Austrijos atstovai. Austrijos

atstovas iškelsias iš naujo P.Tirolio klausimą. Apie Paryžiaus konferenciją spaudai suteiktame pasikalbėjime Byrnes pareiškęs, jog jis nesąs tōs nuomonės, kad ginčai konferencijoje pagilinę skirtumus tarp sąjungininkų. Jis manas, kad jie daug pagelbėsia. Vakar de Gasperi buvo priimtas min.pirm.Bidault. Bevinas tarėsi su P.Afrikos min.pirm.gen.Smuts. Šiandien Bevinas pirmąkart dalyvausias taikos konferencijos posėdy.

- "KOMUNIZMAS - NE AMERIKIETIŠKAS" - kard.Spellman straipsnyje toliau rašoma /plg.DN Nr.187/: "Demokratijos negalima užmesti". Ji tekyla ir teisilaiko tik laisvėje, tokiam elemente, kurio vieno kaip tik ir nėra "demokratijose", kuriose viešpatuoja geležinis botagas ir kurios slapstosi už geležinių uždangų. Komunistai yra priėmę savo biauųjų viešpatavimą visoms mažoms bejėgoms tautoms, kurias jie "išvadavo" arba nukariavo, ir jei mes nepabusime ir nesužadėsime į krūvą savo pastangų ir savo reikalų savo kraštui gelbėti, tai ir mus nukariaus. Pirmutinė žmogaus teisė - jo teisė gyventi, ir Amerikos istorijos garbei reikia pasakyti, kad joje yra ir tikybos, politinė ir auklėjimo laisvės. Komunizmas neturi gėdos, kad jis šias laisves naikina su apjaukimo padūkimu. Yra žmonių, kuriems iš prigimties gali nepatikti kryžiaus ženklas arba Dovydo žvaigždė. Jis gali būti priešingas tam tikriems politiniams įsitikinimams arba labiau mėgti vienaauklėjimo sistemą už kitą. Bet ar jis turi, kaip komunistai, išniekinti šventoves, šmeižti ir juodinti tuos, kur nuo jų skiriasi ir persekiojimais bei kraujo praliejimu išplėsti iš jų jų laisves ir gyvybę? Mes naudojames iš aukų Amerikos karių, kurie kovojo dėl Dievo mums duotų teisių, mūsų tikybos, pramonės, auklėjimo ir visuomeninių laisvių, kalbos ir spaudos laisvės ir mes, jų įpėdiniai, niekados neturime jų netekti. Mano kasdieninė malda, mano nuolatinė viltis ir mano viso gyvenimo darbas yra nukreipti į tikslą - kad visi ir visur galėtų būti laisvi. Neaptekant nėra mano širdyje, bet aš myliu savo kraštą, dėl šios meilės aš ginu Ameriką nuo bet kurios valdžios sistemos, kuri išplėstų mums šias laisves ir išardytų demokratiją. Amerika ne nemirtinga. Aš esu apkeliavęs žemę nuo krašto iki krašto ir esu matęs griuvėjus didžių miestų ir kraštų, civilizacijų, kurios, atrodo, buvo nesuardomos, bet sunyko dėl savo vidinio nusmukimo, ir mes neturime savęs apgaudinėti, kad mes galime amžinai gyventi prieš priešus, o labiausiai prieš save. Ukinių, pilietinių ir politinių neteisrybių tarp mūsų pilna. Mes turėjome savo medžiaginių, protinių, dorinių ir tikybinių skirtumų ir sunkumų. Mes turėjome nugaltėti savo krizes ir atgailauti už savo nuodėmes, nes Amerika - netobulų sielų rojus. Bet mūsų kraštas neprarado savo sielos! Kaip Joe Louis pasakė: "Amerikoje yra nemaža nelentų dalykų, bet nėra tokių, kuriuos išgydytų nacizmas". Ir aš sakau: "Nėra tokių neteisrybės, kurią galėtų išgydyti komunizmas". Amerika ne saugesnė nuo komunizmo užvaldymo negu kad buvo bet kuris Europos kraštas. Mes esame matę, kaip komunistai išžudė ir pavergė ištisas tautas ir kaip jie tartum pasigėrė nuo šio kraujo praliejimo. Siame atominiam nesantaikos amžiuje, kur tautos skiriasi ne tik viena nuo kitos, bet ir savo viduje, kur žmogus tyčiojasi iš tikėjimo prasmės ir didingumo, Amerika turi išlikti kaip laisvės simbolis ir šventovė, pasitikėdama savo vienybe. Be paliovos mūsų sūnūs buvo šaukiami paversti karui savo jaunystės, savo svajones, savo kraują, savo gyvybes mūsų laisvėms apsaugoti ir laisvei nešti atsidadurusioms pasaulio tautoms - paties pasaulio išvaduoti. Savo kelionėse į kautynių frontus aš turėjau galimybę kalbėtis su šimtais mūsų ginkluotųjų pajėgų vyrų. Daugelis iš jų sugrižę į Ameriką, aplenkė mane, aplenkė mane, ir vienas iš šių vyrų dabar bando, pats būdamas gilaus ti-

VIETOS ŽINIOS

- LAIKRAŠČIŲ PRENUMERATA, kaip mūsų kolonijos paštas praneša; dėl karinės valdžios patvarkymo, kuriuo sustabdomi kai kurie mūsų laikraščiai, nuo rugsėjo 1 d. mūsų kolonijos pašte nepriimama.
- UNRRA MESS reikalinga tarnaitė. - Suinteresuotos prašomos kreiptis mūsų darbo įstaigon II bl.32 kamb. iki VIII.22.
- INŽINIERIŲ SUSIRINKIMAS šaukiamas penktadienį /VIII.23/ 17 val. klasėje virš valgyklos. Bus svarbus pranešimas ir prof.Kolupailos paskaita. Valdya.
- AUVŠROS VARTŲ MARIJOS paveikslą galima įsigyti pas Mickūną II/III.

SPORTAS

- TINKLINIO PIRMENYBĖS tarp Bavarijoje esančių DP stovyklų vakar pradėtos ir Kemptene. Pirmąjį susitikimą tarp GSK ir latvių III laimėjo GSK 2:0 /15:1; 15:2/. Šiandien 19 val. sporto halėje pirmenybės tęsiamos toliau. Pirmenybėse dalyvauja 6 komandos..
- STALO TENISO pirmenybės pradedamos rytoj 19 val. latvių stovyklos patalpose Fürstenstr. Pirmenybėse dalyvauja per 40 dalyvių - lietuvių, latvių, estų ir vengrų.
- FUTBOLO ŽAIDĖJAI bei morintieji jį žaisti šiandien 20 val. kviečiami pasitarimui sporto halėje. Numatoma sudaryti komandą, kuri atstovautų mūsų stovyklą futbolo varžybose.
- PLAUKIMO VARŽYBOS tarp Kempteno-Bad-Wörishofeno-Memmingeno stovyklų įvyks pirmadienį 14 val. baseine.

 kėjimo, sugrąžinti savo šeimą prie tikėjimo į Dievą ir pasitikėjimo savo kraštu ir savo artimaisiais. Tegu Dievas atlygina jam už jo norą, nes nėra kito kelio taikai sugrąžinti paklydusiam atskiram žmogui arba galingosioms pasaulio tautoms. Kai šis bernelis buvo paimtas į laivyną, jis buvo labai jaunas - jam tebuvo 19 metų. Namie jis paliko savo dvynukę seserį ir jaunesnį už save brolį, kuriuos jis padėjo auklėti ir išlaikyti. Kai jis po 4 metų sugrižo, jis buvo vyras - visa jo jaunatvė nubyrėjo nuo jo dėl karo smūgių. Ir jis rado - ką? Tegu jis pats papasakoja: "Nei metai kautynių nepajėgė iverkti užnugario merdėjimo, išdavimo, nusivylimo. Aš karčiomis karų dienomis ir metais gyvenau - kad tik sugrižus namo. Ir aš radau namus, iš paviršiaus tuos pačius, bet keistus ir suskilusius viduje. Tik mano motina tebebuvo ta pati. Prieš dvejis metus mano sesuo metė dirbtuvę, kur ji dirbo vakarais, ji metė koledžą, kur ji dirbo dieną. Ji sakė mano motinai patapusi "laikraštininke". Da-mėnesiu aš tyrinau ir suradau, kad ji buvo viena iš tuzino merginų. išlavintų rašyti priešamerikietišką propagandą komunistų partijos naudai. Ir ką aš sakiau, nei mano sielvartas, kurį galėjo išskaityti mano veide, negalėjo jos paveikti. Milijonai tokių kaip aš paaukojo keleris savo amžiaus metus, saugodami Ameriką nuo tokių kaip ji, bet tai jai nedarė ispūdžio, nes komunistai su savo rožiniais pažadais išigraužė į ją ir supūdė jos širdį ir protą. Bet tai tebuvo tik pradžia gėdos ir skurdo, kuriuos aš patyriau dėl savo brolio, kuriam tebuvo tik 12 metų, kai jis atsisakė eiti su manim į bažnyčią. Vieną sekmadienį jam sopėjo pilvą, kitą sekmadienį - ausį. Galiausiai jis man pasakė tiesą "aš nebetikiu į Dievą", pasakė jis savo bailiu vaiko balsu. "Vaikai ir mergaitės juokiasi iš manęs ir pravardžiuoja mane pamaldžiu pamišėliu. Jis sakėsi gali įrodyti, kad tu melavęs man apie Dievą taip, kaip ir apie Kalėdų senelį". /B.d./